

BŪTISKĀKIE RISKI VESELĪBAS APRŪPES ATKRITUMU (VAA) APSAIMNIEKOŠANĀ VESELĪBAS APRŪPES IESTĀDĒS LATVIJĀ

Jūlija Gušča
Nacionālā projekta koordinatore

Māris Klindžāns
Nacionālais tehniskais konsultants

PROJEKTS: Labāko tehnoloģiju un paņēmienu demonstrēšana un veicināšana medicīnisko atkritumu samazināšanas jomā, lai novērstu dioksīnu un dzīvsudraba nonākšanu vidē

VAA apsaimniekošanas esošās situācijas novērtēšana divās Latvijas slimnīcās:

- ❖ SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” (Ventspilī)
- ❖ SIA “Rēzeknes slimnīca”

VAA apsaimniekošanas riski apkopotī no 8 slimnīcām:

- ❖ Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” (Ventspilī)
- ❖ Rēzeknes slimnīca
- ❖ Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība (Balvos)
- ❖ Vidzemes slimnīca
- ❖ Jelgavas pilsētas slimnīca
- ❖ Jēkabpils reģionālā slimnīca
- ❖ Daugavpils reģionālā slimnīca
- ❖ Liepājas reģionālā slimnīca

LAIKA PERIODS:

**2009.gada 1.jūlijs –
2011.gada janvāris**

Risku jomas VAA apsaimniekošanas sistēmā:

- ❖ VAA rašanās process
- ❖ VAA transportēšana - VA iestādes iekšienē/teritorijā
- ❖ VAA uzglabāšana
- ❖ Individuālās aizsardzības līdzekļu lietojums (visos posmos)
- ❖ Dezinfekcijas prakse
- ❖ VAA apstrādes tehnoloģiju efektivitāte slimnīcās

Risku jomas VAA apsaimniekošanas sistēmā:

❖ VAA rašanās process

- Šķirošanas kvalitāte – monitoringa nevaikšana
- Savākšanas veids – tvertnes/maisi/1 X lietojamie iepakojumi
- Klasifikācija
- Marķēšana
- Uzglabāšanas ilgums
- Telpas pieejamība/novietojums (telpas neslēdz ciet; atkritumi rodas procedūru telpā, bet tiek uzglabāti sanitārajā telpā) + tvertņu pieejamība/novietojums telpā (skapīšos, zem logiem saulē u.c.)

Risku jomas VAA apsaimniekošanas sistēmā:

- ❖ **VAA transportēšana - VA iestādes iekšienē/teritorijā:**
 - ✓ droša pārvadāšana
 - ✓ atbilstošu tvertņu lietošana pārnēsājot ar rokām
 - ✓ rīcības izbiršanas gadījumā

Risku jomas VAA apsaimniekošanas sistēmā:

❖ VAA īstermiņa uzglabāšana:

- ✓ Ilgums / temperatūra
- ✓ marķējums - tvertņu/maisu/telpas
- ✓ pieejamība – transporta/liftu/grauzēju un insektu

❖ Individuālās aizsardzības līdzekļu lietojums

- ✓ visos posmos – katra posma specifika

❖ Dezinfekcijas prakse

- ✓ visos posmos – lielākie riski (tvertņu, ratu, automašīnu)

Veselības aprūpes atkritumu novērtējuma secinājumi:

Katrā no slimnīcām ir izstrādāta individuāla (atšķirīga) VAA apsaimniekošanas sistēma balstoties uz atšķirīgu VAA apstrādes tehnoloģiju:

VAA apstrāde uz vietas slimnīcās

MediSter	SteriMed
Mikroviļņu tehnoloģija, pievienojot tikai ūdeni (neizmantojot ķīmikālijas)	Tehnoloģija, izmantojot Stericid dezinfekcijas līdzekļa šķīdumu un mehānisku smalcināšanu

Veselības aprūpes atkritumu novērtējuma secinājumi:

MediSter

Mikroviļņu tehnoloģija, pievienojot tikai ūdeni (neizmantojot ķimikālijas)

SteriMed

Tehnoloģija, izmantojot Stericid dezinfekcijas līdzekļa šķīdumu un mehānisku smalcināšanu

PROJEKTA IETVAROS VEIKTAS PĀRBAUDES 07.2010.

Veselības aprūpes atkritumu novērtējuma secinājumi:

Atšķirīga pieeja VA atkritumu šķirošanā (konteineru skaitā / veidā)

Slimnīca, kas izmanto MediSter iek.

- ❖ konteiners sadzīves atkritumiem
- ❖ 1 X lietojams konteiners asajiem atkritumiem (adatas) – apstrādei Sterimed iekārtā
- ❖ speciālais konteiners “infekciozajiem” atkritumiem (ne asajiem) – apstrādei Sterimed iekārtā

Slimnīca, kas izmanto SteriMed iek.

- ❖ konteiners sadzīves atkritumiem
- ❖ atkārtoti lietojams konteiners asajiem atkritumiem (+ šļirces + sistēmu šļūtenes) – apstrādei SteriMed iekārtā
- ❖ konteiners “infekciozajiem” atkritumiem (ne asajiem) – nodošanai līgumiestādei (transportēšanai uz Rīgu)

Veselības aprūpes atkritumu novērtējuma secinājumi:

Secinājumi – problēmas:

Slimnīca, kas izmanto MediSter iek.

- ❖ visas slimnīcas nodaļas **nepieturas** pie vienotas sistēmas, kas veicina kļūdu palielināšanos šķirojot VAA
- ❖ VAA uzglabāšanas laiks slimnīcas nodaļās ļoti atšķirīgs (no 1 dienas līdz 2 nedēļām)

IEMESLS:

atšķirīgs radīto infekciozo atkritumu daudzums konkrētajā nodaļā – vienāds infekciozo atkritumu tvertņu lielums visām nodaļām nav piemērots

Pilnvērtīgi netiek izmantoti otrreizējo izejvielu resursi

Slimnīcas atdala lielu daļu izmantotā kartona iepakojuma no kopējās sadzīves atkritumu plūsmas, taču tas nav ekonomiski izdevīgi un rada problēmas šīs izejvielas realizācijā
– jautājums par PET šķirošanas uzsākšanu

Veselības aprūpes atkritumu novērtējuma secinājumi:

Secinājumi – problēmas:

- ❖ Slimnīcas vidējais personāls **labi** veic VAA šķirošanu
risku rada jaunākais personāls vai atbalsta
struktūrvienības (saimniecības dienests), kas infekciozos
atkritumus pieskaita sadzīves atkritumiem
- ❖ Slimnīcām ir lielas (maz kontrolētas) iespējas neapstrādāt
infekciozos atkritumus un tādējādi samazināt izdevumus uz
apkārtējās vides un draudu cilvēku veselībai rēķina
- ❖ Slimnīcām ir problēmas ar atsevišķu ķīmikāliju
(formaldehīda) kā arī patoloģisko atkritumu iznīcināšanu /
pārstrādi

Paldies par uzmanību!

Māris Klindžāns

Tehniskais konsultants

maris.klindzans@lvif.gov.lv

Mob.t.: 26594622

Jūlija Gušča

Projekta koordinatore

julija.gusca@undp.org

Mob.t.: 26772850